

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE Z POHLEDU REGIONÁLNÍ POLITIKY

Prof. RNDr. René Wokoun, CSc.

Vysoká škola finanční a správní, a.s.

Fakulta právních a správních studií

Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy

XXIV. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

1.–3. září 2021, Brno, Hotel Rakovec

- ▶ Cílem regionální politiky je dosažení přiměřeně rovnoměrného vývoje regionů a lokalit s využitím jejich potenciálu a zajištění celkového rozvoje státu. Potenciál udávají sociálně-prostorové zákonitosti, které vycházejí z přírodních a sociálněekonomických podmínek.
- ▶ Regionální politika České republiky se řídí zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Zákon rovněž stanovuje hlavní východiska, cíle a nástroje rozvojových plánů a programů.
- ▶ Po vstupu ČR do EU je česká regionální politika formovaná principy EU, které jsou platné pro všechny její členy. Oblasti zájmu se prolínají a nástroje podporují společný přístup v regionální politice. To se dotýká rovněž sféry informačních a komunikačních technologií.
- ▶ Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z < <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/>>.

Význam ICT je pravidelně řazen mezi hlavní programy podpory ze strany EU zejména však cca posledních 15 let. V uplynulém programovacím období byl pro podporu samotného ICT primární osou rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií. Prvním cílem bylo zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu se zaměřením na růst konkurenceschopnosti ekonomiky založený na moderních vysokorychlostních přístupových sítí k internetu. Cílem programu vysokorychlostního internetu bylo rozšíření kvalitní a bezpečné infrastruktury, která umožňuje vysokorychlostní přístup k internetu i do lokalit, kde není tento přístup zajištěn tržními subjekty. Druhým cílem bylo za pomoci potenciálu ICT sektoru zvýšit konkurenceschopnost ekonomiky a zajistit rozvoj založený na vyvíjení a využívání vysoce inovativních ICT. Program měl zajistit progresivní rozvoj odvětví ICT.

Výchozí strategické dokumenty podpory ICT

Rozvoj ICT obsahují strategické dokumenty na evropské (obecné), národní i regionální úrovni. Jejich cíle a priority se často prolínají. Jejich provázanost souvisí se společnou politikou rozvoje EU. Na nižší úrovni jsou dokumenty konkrétnější a zaměřují se na specifickou problematiku regionu. Z pohledu zmíněných úrovní můžeme základní dokumenty rozdělit na:

- ▶ Evropské
 - Evropa 2020
 - Digitální agenda pro Evropu (2010-2020)
- ▶ Národní
 - Strategie regionálního rozvoje ČR
 - Strategie Digitální Česko
 - Národní operační programy
 - Strategický rámec rozvoje veřejné správy a eGovernmentu 2014+
- ▶ Regionální:
 - Digitální strategie krajů
 - Dílčí regionální strategie krajů a obcí

Digitální agenda pro Evropu¹ z roku 2010 představuje strategický dokument Evropské komise na období 2010 - 2020, který se zaměřuje na roli a využití ICT a odstranění nejrůznějších elektronických bariér v Evropě. Hlavním cílem je zajištění udržitelného hospodářského růstu a dalšího rozvoje sociálních výhod plynoucích z jednotného digitálního trhu. Agenda nastiňuje sedm prioritních oblastí činnosti:

- 1) vytvoření jednotného digitálního trhu
- 2) zlepšení rámcových podmínek pro interoperabilitu mezi výrobky a službami v oblasti ICT
- 3) posílení důvěry v internet a jeho bezpečnost
- 4) záruka poskytování výrazně rychlejšího internetového připojení
- 5) podpora investic do výzkumu a vývoje
- 6) zvýšení digitální gramotnosti, dovedností a začlenění
- 7) zavádění ICT k řešení společenských úkolů, jako jsou změna klimatu, zvyšující se náklady na zdravotní péči a stárnoucí populace.

¹ Evropská komise. Digitální agenda pro Evropu [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z <https://www.mpo.cz/dokument74758.html>

Strategické dokumenty ve vztahu k ICT na úrovni ČR

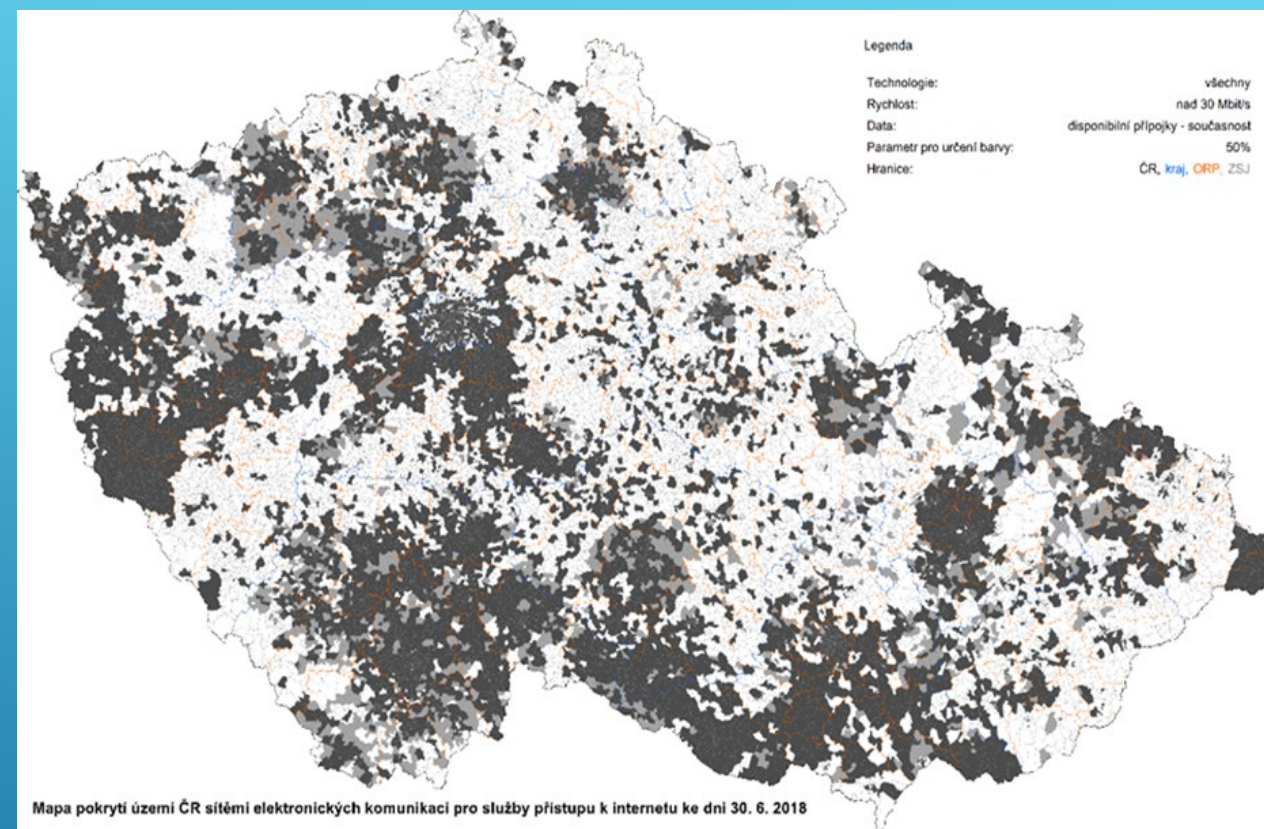
- 1) Strategie regionálního rozvoje ČR
- 2) Národní operační programy
- 3) Digitální Česko (Skládá se ze tří strategických koncepcí: Informační koncepce České republiky (Digitální veřejná správa), Česko v digitální Evropě a Digitální ekonomika a společnost)

Strategické dokumenty ve vztahu k ICT na úrovni krajů

- 1) Digitální strategie krajů
- 2) Programy rozvoje krajů

Hodnocení úrovně ICT v krajích ČR

Vysokorychlostní internet:

Dostupnost stabilního vysokorychlostního internetu je společným cílem napříč strategickými dokumenty.

Černá místa v obrázku znázorňují oblasti, kde jsou minimálně dva poskytovatelé vysokorychlostního připojení (nad 30 Mbit/s), kteří pokrývají nejméně polovinu adres. Šedá místa označují pouze jednoho poskytovatele a bílá místa označují lokality, kde pokrytí není vůbec, nebo kde není pokryta ani polovina adres.

Mapa nezahrnuje pokrytí mobilními sítěmi a vznikla na základě údajů, které ČTÚ nahlásili sami poskytovatelé. Bílá místa neznamena, že zde není žádný internet, ale absenci sítě vysokorychlostního připojení, tzv. New Generation access – NGA.

Nejlépe pokrytý je Plzeňský, Karlovarský a Zlínský kraj. Nejméně Moravskoslezský, Liberecký a Královehradecký, kde je i nejvíce pomalých přípojek (65 procent všech připojení s maximální rychlostí do 5 Mb/s). Rychlostí nižší než 5 Mb/s se připojuje ale například i bezmála 60 procent Pražanů. Naopak internet rychlejší než 30 Mb/s má pouze 2,8 procenta domácností v hlavním městě.

ICT v domácnostech

Tabulka 1: Domácnosti s počítačem a internetem, 2017

<i>Kraj</i>	% domácností s PC	% domácností s internetem	% domácností WIFI routerem
Praha	82,4	83,2	59,3
Středočeský	79,7	81,4	63,0
Jihočeský	75,0	76,1	60,0
Plzeňský	79,3	79,3	63,2
Karlovarský	76,7	79,0	53,2
Ústecký	69,7	73,0	47,0
Liberecký	70,6	72,5	49,9
Královéhradecký	76,4	76,6	56,9
Pardubický	74,4	74,9	60,7
Vysočina	76,4	76,6	54,0
Jihomoravský	77,3	79,3	56,7
Olomoucký	70,7	72,1	55,4
Zlínský	78,1	78,4	45,6
Moravskoslezský	76,8	77,1	58,9
Průměr ČR	76,8	77,9	56,9

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování <https://www.czso.cz/csu/czso/vyuzivani-informacnich-a-komunikacnich-technologii-v-domacnostech-a-mezi-jednotlivci>

Tabulka 2: Domácnosti v krajích ČR s počítačem, 2011 až 2017, v %

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Δ 2011 - 2017
Průměr ČR	63,8	66,7	69,3	71,2	73,7	75,0	76,8	13,0
Praha	70,8	72,9	75,4	77,2	79,7	80,5	82,4	11,6
Středočeský	65,0	69,5	72,8	74,5	76,1	78,2	79,7	14,7
Jihočeský	61,6	65,2	67,6	69,9	73,0	73,5	75,0	13,4
Plzeňský	64,7	66,6	67,8	70,7	75,3	77,8	79,3	14,6
Karlovarský	61,5	64,1	66,0	71,7	75,5	78,5	76,7	15,2
Ústecký	59,3	61,1	61,9	62,4	64,6	66,0	69,7	10,4
Liberecký	54,4	60,4	63,5	68,8	71,2	71,3	70,6	16,2
Královéhradecký	65,9	69,9	71,2	73,7	74,9	76,0	76,4	10,5
Pardubický	66,3	69,4	70,7	71,7	73,6	74,9	74,4	8,1
Vysočina	62,6	66,6	69,0	69,6	71,9	71,7	76,4	13,8
Jihomoravský	66,8	69,5	72,3	73,4	75,1	76,2	77,3	10,5
Olomoucký	59,2	61,5	64,2	64,1	65,6	67,3	70,7	11,5
Zlínský	62,9	63,6	69,7	72,1	75,2	77,1	78,1	15,2
Moravskoslezský	60,8	63,9	66,9	69,4	72,9	73,9	76,8	16,0

Mobilní internet

S nástupem nových technologií a možností přístupu k internetu je stále častěji stolní počítač nahrazován alternativními zařízeními, jako jsou mobilními telefony či tablety. To se ve statistikách projevuje nižší vybaveností domácností počítačem v porovnání s přístupem domácností k internetu a také pochopitelně ve statistikách využití mobilních zařízení pro přístup k internetu.

Tabulka 3 Jednotlivci v krajích ČR používající internet na mobilním telefonu, 2012 a 2017, v %

	2012	2017	Δ % 2012 - 2017
Průměr ČR	13,5	50,0	36,2
Praha	23,2	60,3	37,1
Středočeský	15,8	54,4	38,6
Jihočeský	8,7	46,6	37,9
Plzeňský	14,5	55,8	41,3
Karlovarský	14,3	53,1	38,8
Ústecký	11,6	49,9	38,3
Liberecký	10,1	43,3	33,2
Královéhradecký	14,9	49,2	34,3
Pardubický	10,8	43,4	32,6
Vysočina	11,1	43,1	32,0
Jihomoravský	13,3	46,8	33,5
Olomoucký	10,3	45,2	34,9
Zlínský	10,7	47,0	36,3
Moravskoslezský	10,4	48,2	37,8

Prvenství ve využívání internetu na mobilních zařízeních za rok 2017 drží opět Praha, následovaná Plzeňským a Středočeským krajem. Pozorujeme zde i nadprůměrné nárůsty mezi lety 2012 a 2017. Z pohledu předchozích statistik je zajímavý Ústecký kraj, který tentokrát převyšuje průměr. Mobilní internet může jednotlivcům kompenzovat internet v domácnostech. Poslední tři příčky zaujímá Vysočina, Pardubický a Liberecký kraj. Oproti vývoji vybavenosti domácností počítačem, kde kraje s nejnižšími hodnotami dosahovaly největších rozdílů v čase, zde vidíme, že kraje, které jsou nad průměrem v jednotlivých letech, jsou nadprůměrné i v rámci progresu. Trend je zde spíše divergentní mezi regiony.

Děkuji za pozornost

